

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitāte: ko atklāj kvalitātes vērtēšanā un uzraudzības procesā iegūtie dati un informācija

Rolands Ozols

Kvalitātes nodrošināšanas departamenta direktors

Šodienas prezentācijā:

1. Izglītības kvalitātes definējums un kvalitātes vērtēšanas kritēriji.
2. Kvalitātes vērtēšanā izmantotā vīzija par profesionālu izglītības iestādes vadītāju, izglītības iestādes darbību un izglītības programmas īstenošanu.
3. Informācija un dati, kuri tiek izmantoti analīzei par izglītības kvalitāti.
4. Izglītības iestāžu un izglītojamo skaita statistiskā analīze un ar to saistītie secinājumi un ietekme uz izglītības kvalitāti.
5. Izglītības kvalitāti Latvijā būtiskie ietekmējošie faktori: kvalitātes vērtēšanā un uzraudzības procesā iegūtie dati un informācija.

Izglītības kvalitāte un izglītības kvalitātes vērtēšanas kritēriji

Izglītības kvalitāte – izglītības process, saturs, vide un pārvaldība, kas ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem.

/Saeima, 2021/

Izglītības kvalitāte: profesionāls izglītības iestādes vadītājs (2021)

- Tiesiskuma jautājumos jeb pārzina normatīvajos aktos definētās prasības un tās ievēro
- Prot strādāt ar administratīvām metodēm un izmantojot līderības stratēģijas un taktikas
- Prot īstenot dažāda veida komunikāciju
- Rīkojas ētiski

- Veido sadarbības, vienlīdzīgas attieksmes, izziņas un inovāciju organizācijas kultūru izglītības iestādē
- Iesaistās nozares, vietējās kopienas darbībā
- Prot īstenot dalītu un demokrātisku pārvaldību izglītības iestādē

1. Ir kompetents savas jomas profesionālis, kurš pārzina vadības un līderības būtiskākos aspektus

2. Vada un rūpējas par izglītības iestādes administratīvā darba efektivitāti

3. Nodrošina nepieciešamo atbalstu un sadarbību ar visām izglītības iestādes mērķgrupām

4. Prot pakāpeniski ieviest valsts un sabiedrības definētās pārmaiņas izglītības iestādē

- Prot vadīt stratēģisko un ikdienas izglītības iestādes darba plānošanu un izvērtēšanu
- Prot deleģēt pienākumus un autoritāti
- Nodrošina mērķu efektīvu sasniegšanu, izmantojot personāla vadības metodes, finanšu un resursu efektīvu pārvaldību

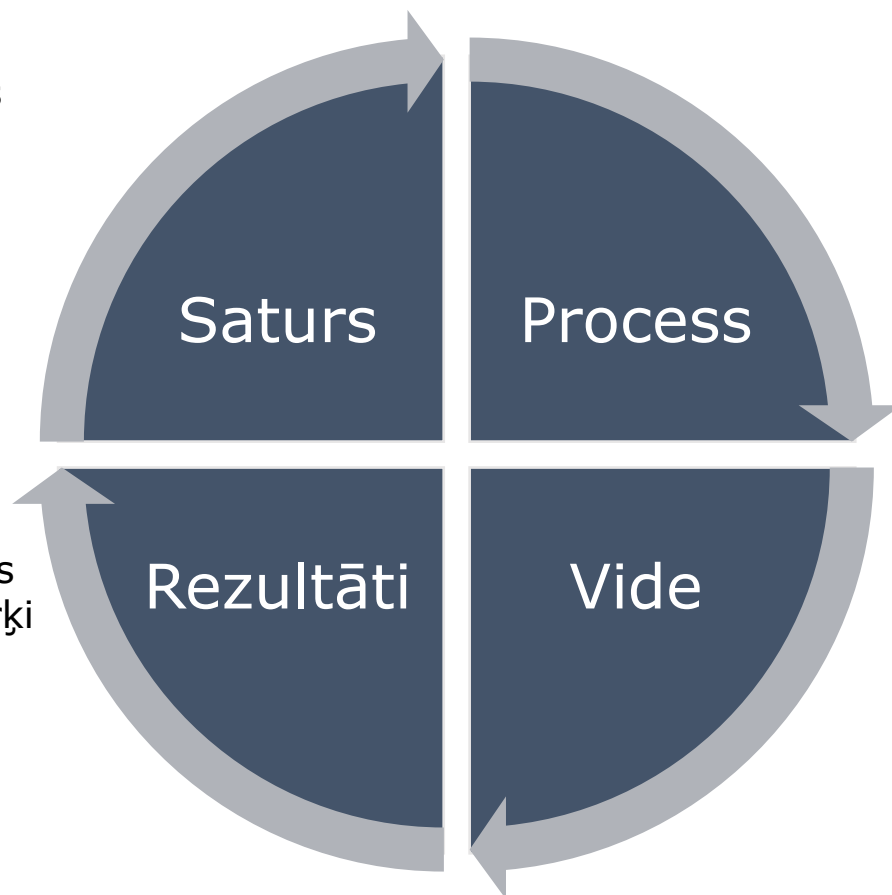
- Pārzina valsts un izglītības attīstības prioritātes, iesaistās to izvirzīšanā un izvērtēšanā
- Prot radīt savas izglītības iestādes vīziju un īstenot noteiktu vadības komandas rīcību pārmaiņu īstenošanai izglītības iestādē

Izglītības kvalitāte: izglītības iestādes darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitāte (2021)

- Izglītības saturs tiek īstenots integrēti (mācības un audzināšana)
- Izglītības saturs tiek pielāgots izglītības iestādei un izglītojamiem, veicot tā saskaņotu plānošanu un īstenošanu

- Tiek definēti izglītības iestādes un izglītības programmas mērķi un sasniedzamie rezultāti kvantitatīvi un kvalitatīvi
- Tiek veidota kopīga vīzija par izglītojamo un mācīšanos
- Tiek iegūta pilsoniskās līdzdalības pieredze

- Izglītības process ir pamatā izglītojamo centrēts un sasniedzamais rezultāts ir izglītojamo vadīts / pašvadīts izglītības process
- Izglītības procesā tiek apgūtas caurviju prasmes jeb 21.gadsimta prasmes

- Izglītības iestādes vide nodrošina pieejamību un iekļaujošu izglītību
- Izglītības iestāde nodrošina nepieciešamo infrastruktūru un resursus izglītības programmu sekmīgai īstenošanai
- Izglītības iestādē ir droša vide

Izglītības kvalitāte: informācija un dati, kas tiek izmantoti analīzei par izglītības kvalitāti

2056	468 (A) un 1030 (V)	4023	232	103	182
Statistiskā informācija par izglītības iestādēm un izglītojamiem Latvijā un ar to saistītie faktori, kuri ietekmē izglītības kvalitāti	2020.-2024. gadā veikto akreditāciju un vadītāju profesionālās darbības novērtēšanā iegūto rezultātu statistiskā analīze	2020.-2024.gada akreditācijās noteikto uzdevumu kvalitatīvā analīze	Izglītības iestāžu apmeklējumos 2022. – 2024.gadā, tostarp pārejas uz vienotu skolu izvērtēšanā iegūtie rezultāti	2023.-2024.gadā kvalitātes vērtēšanā noteikto uzdevumu ieviešanas kvalitatīvs izvērtējums un noteikto uzdevumu ietekme uz iestādes kvalitātes izmaiņām	Valsts pārbaudes darbu rezultāti izglītības iestādēs, kuru iestāžu akreditācijas notika 2022.-2024.gadā un to savstarpējā korelācija ar akreditācijas rezultātiem

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitāte: statistiskā analīze

Dati un informācija par izglītības iestādēm (20.08.2024)
un izglītojamiem (01.09.2023.)

Izglītības kvalitāte Latvijā: izglītības iestāžu skaita statistiskā analīze un ar to saistītie secinājumi un ietekme uz izglītības kvalitāti

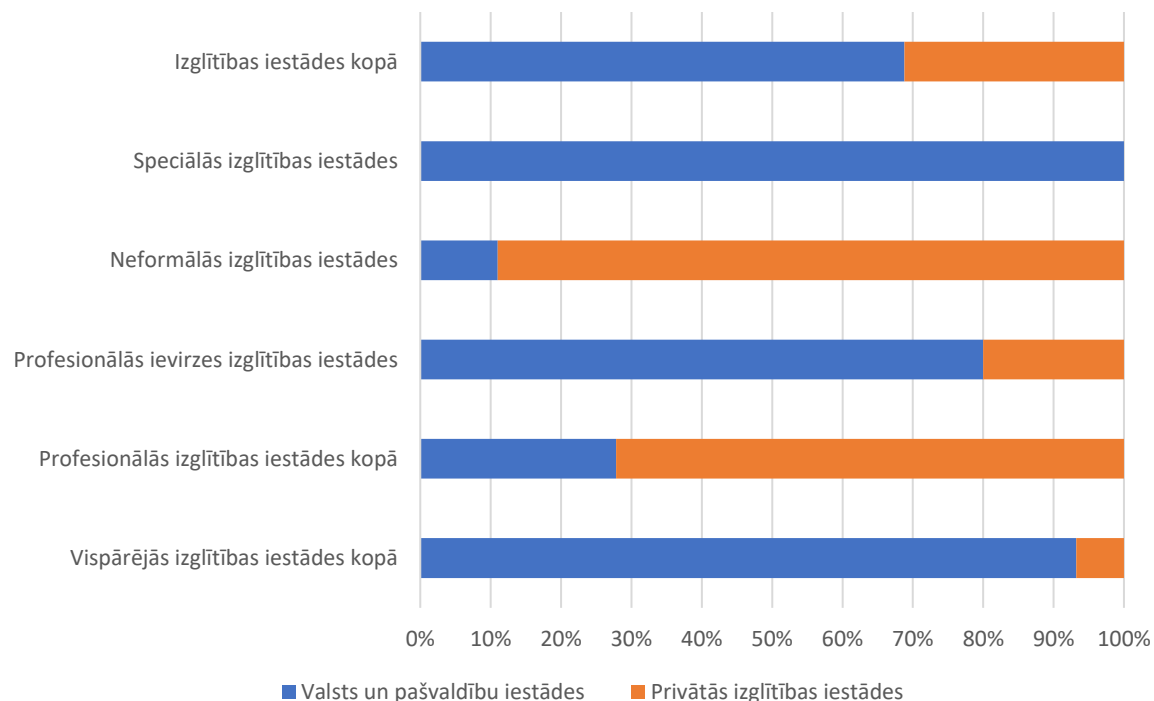
1. Izglītības sistēmā Latvijā pakāpeniski proporcionāli izglītojamo skaitam samazinās pašvaldību dibināto izglītības iestāžu skaits.
2. Izglītības sistēmā palielinās privāto izglītības iestāžu un tajās esošo izglītojamo skaits un ietekme uz izglītības kvalitāti, tostarp eksaminācijā.
3. Privāto izglītības iestāžu būtiskākā ietekme uz kvalitāti ir:
 - neformālajā izglītībā (89% izglītības iestāžu)
 - profesionālajā tālākizglītībā / pieaugušo neformālajā izglītībā (96% profesionālās tālākizglītības centri)
 - profesionālās ievirzes izglītībā sportā (33% izglītības iestādes)
 - pirmsskolas izglītībā vispārējā izglītībā (23% izglītības iestādes)
 - tālmācībā vispārējā izglītībā (100% tālmācības izglītības iestādes)

Izglītības iestāžu skaits Latvijā

Izglītības iestādes Latvijā (20.08.2024.)

(izņemot augstākās izglītības iestādes)

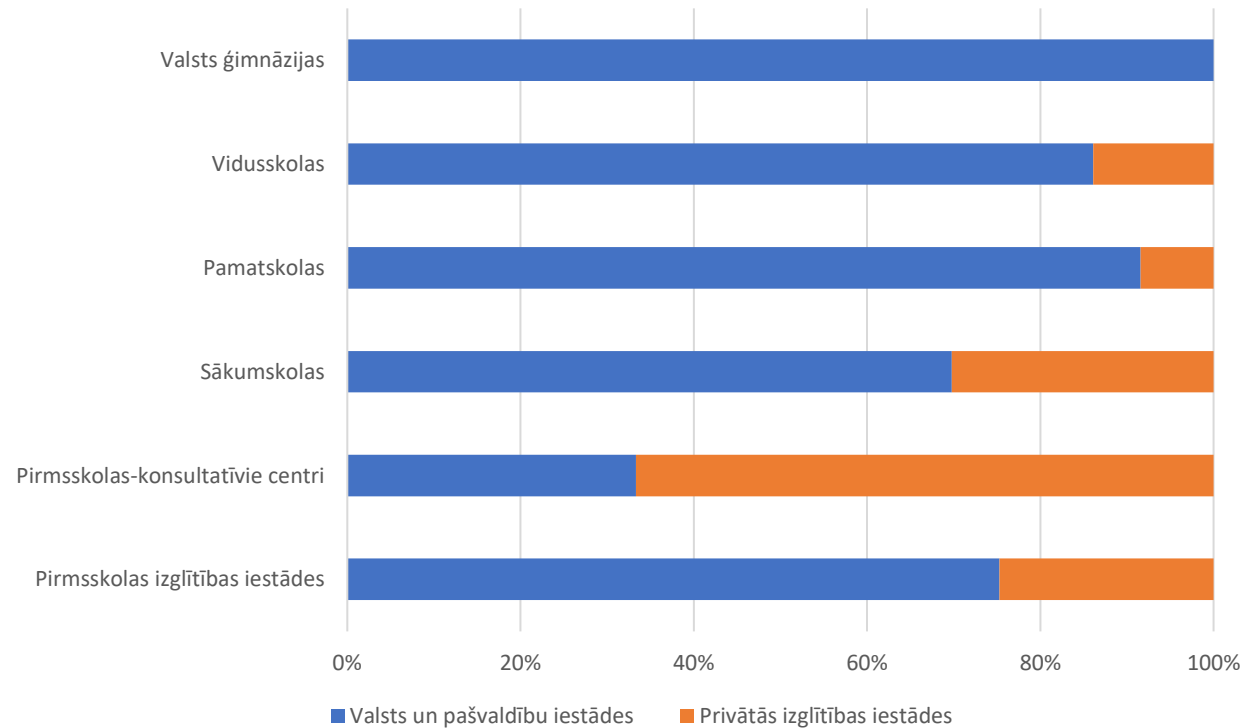

Izglītības iestādes veids	Kopā	Valsts un pašvaldību iestādes	Privātās izglītības iestādes
Vispārējās izglītības iestādes kopā	1166	1087	79
Profesionālās izglītības iestādes kopā	205	57	148
Profesionālās ievirzes izglītības iestādes	230	184	46
Neformālās izglītības iestādes	418	46	372
Speciālās izglītības iestādes	37	37	0
Izglītības iestādes kopā	2056	1414	642

Vispārējās izglītības iestāžu skaits Latvijā

Vispārējās izglītības iestādes Latvijā (20.08.2024.)
(% sadalījums starp valsts un pašvaldību izglītības iestādēm un
privātajām izglītības iestādēm)

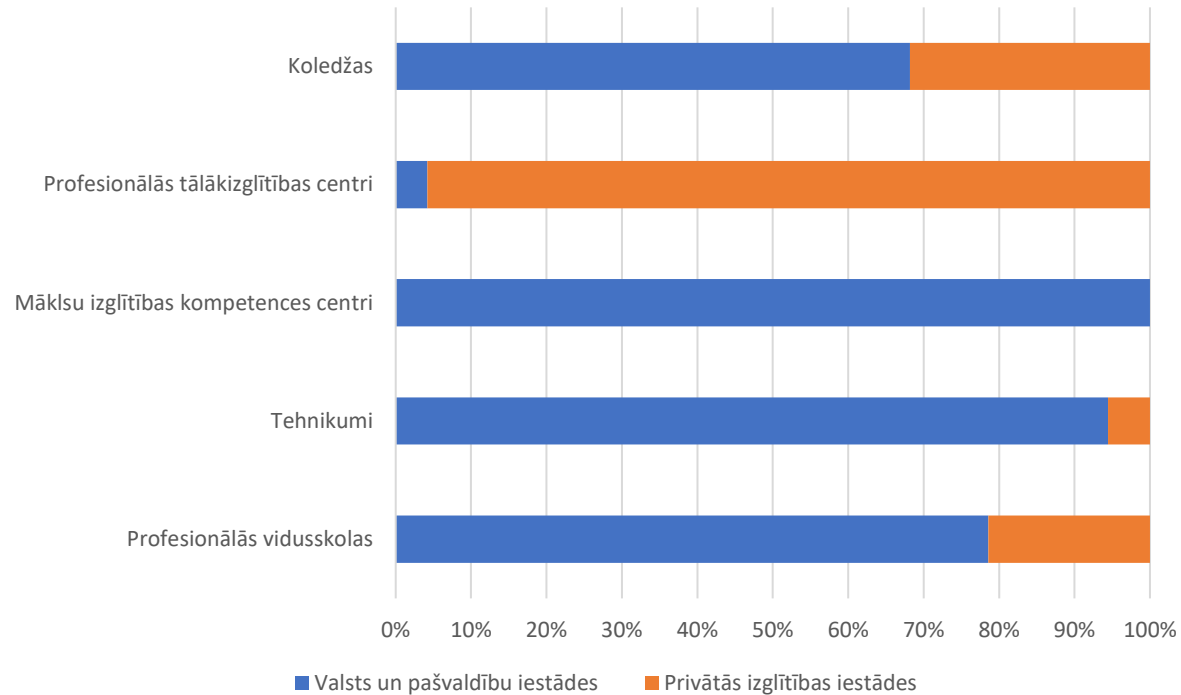

	Kopā	Privātās izglītības iestādes
Pirmskolas izglītības iestādes	611	151
Pirmskolas-konsultatīvie centri	3	2
Sākumskolas	43	13
Pamatskolas	249	21
Vidusskolas	230	32 (10)
Valsts ģimnāzijas	30	0

Profesionālās izglītības iestāžu skaits Latvijā

Profesionālās izglītības iestādes Latvijā (20.08.2024.)
(% sadalījums starp valsts un pašvaldību izglītības iestādēm un
privātajām izglītības iestādēm)

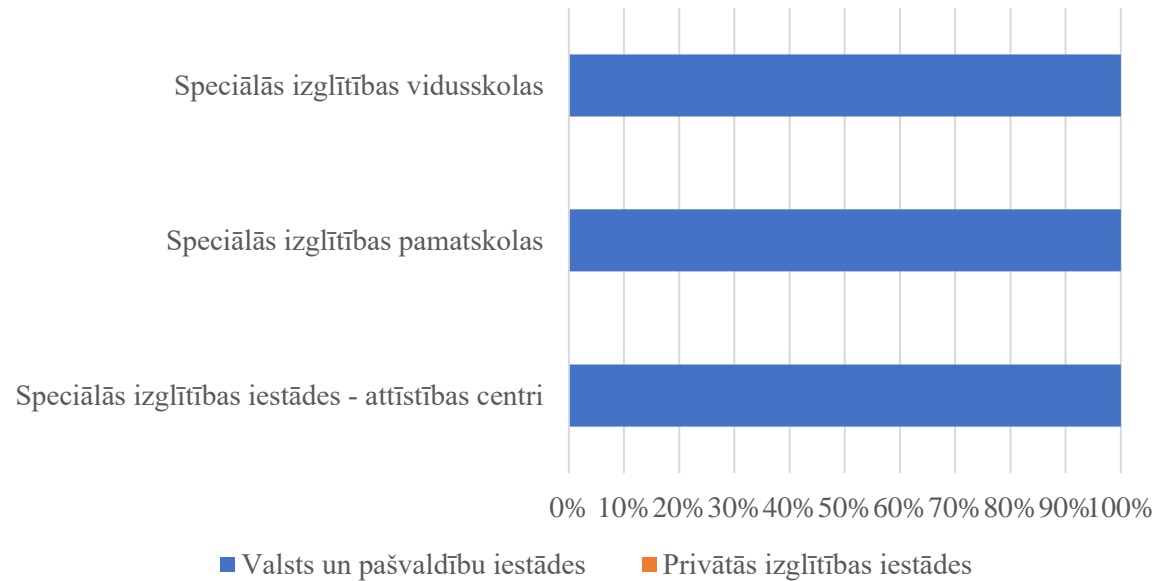
	Kopā	Privātās izglītības iestādes
Profesionālās vidusskolas	14	3
Tehnikumi	18	1
Mākslu izglītības kompetences centri	8	0
Profesionālās tālākizglītības centri	143	137
Koledžas	22	7

Speciālās izglītības iestāžu skaits Latvijā

Speciālās izglītības iestādes Latvijā (20.08.2024.)

(% sadalījums starp valsts un pašvaldību izglītības iestādēm un privātajām izglītības iestādēm)

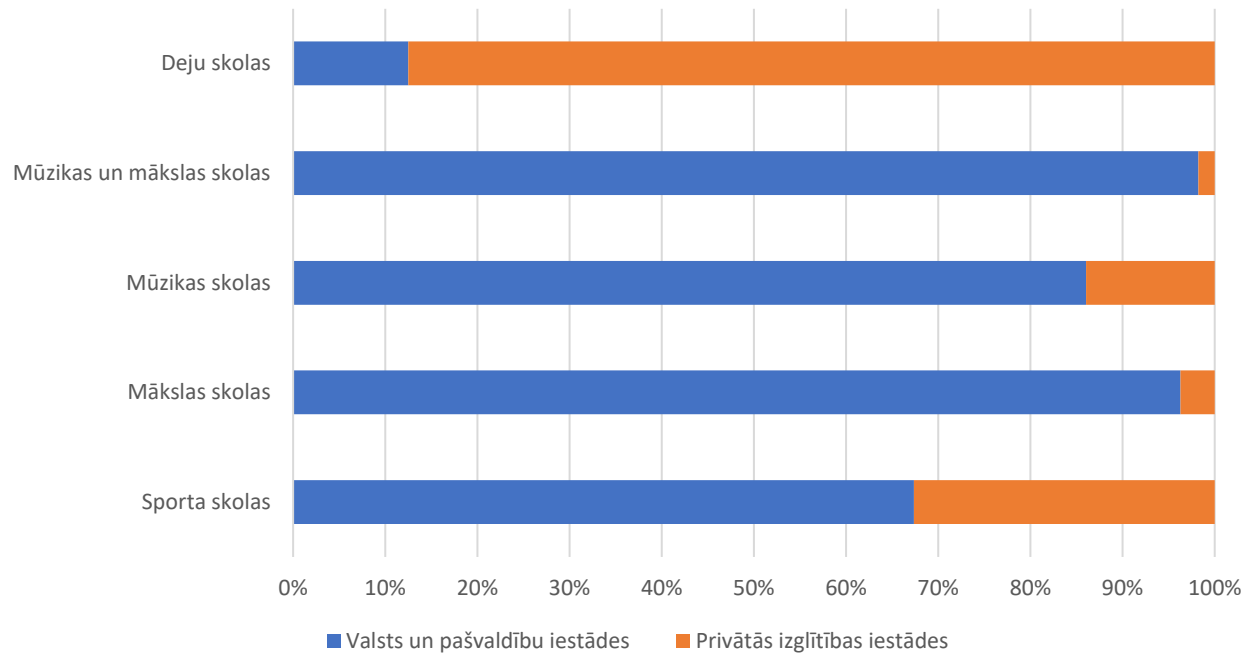
	Kopā	Privātās izglītības iestādes
Speciālās izglītības iestādes - attīstības centri	9	0
Speciālās izglītības pamatskolas	27	0
Speciālās izglītības vidusskolas	1	0

Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu skaits Latvijā

Profesionālās ievirzes izglītības iestādes Latvijā

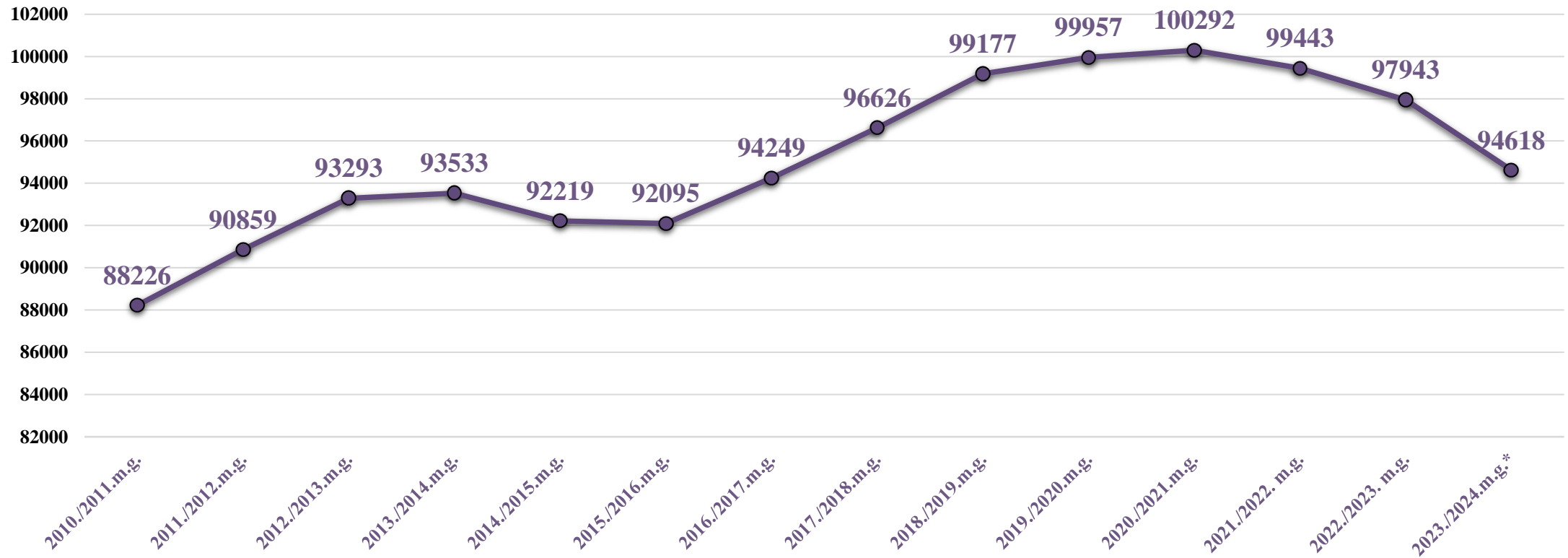
(% sadalījums starp valsts un pašvaldību izglītības iestādēm un privātajām izglītības iestādēm)

	Kopā	Privātās izglītības iestādes
Sporta skolas	95	31
Mākslas skolas	27	1
Mūzikas skolas	43	6
Mūzikas un mākslas skolas	57	1
Deju skolas	8	7

Izglītojamo skaits pirmsskolas izglītības programmās Latvijā

Oficiālā statistika

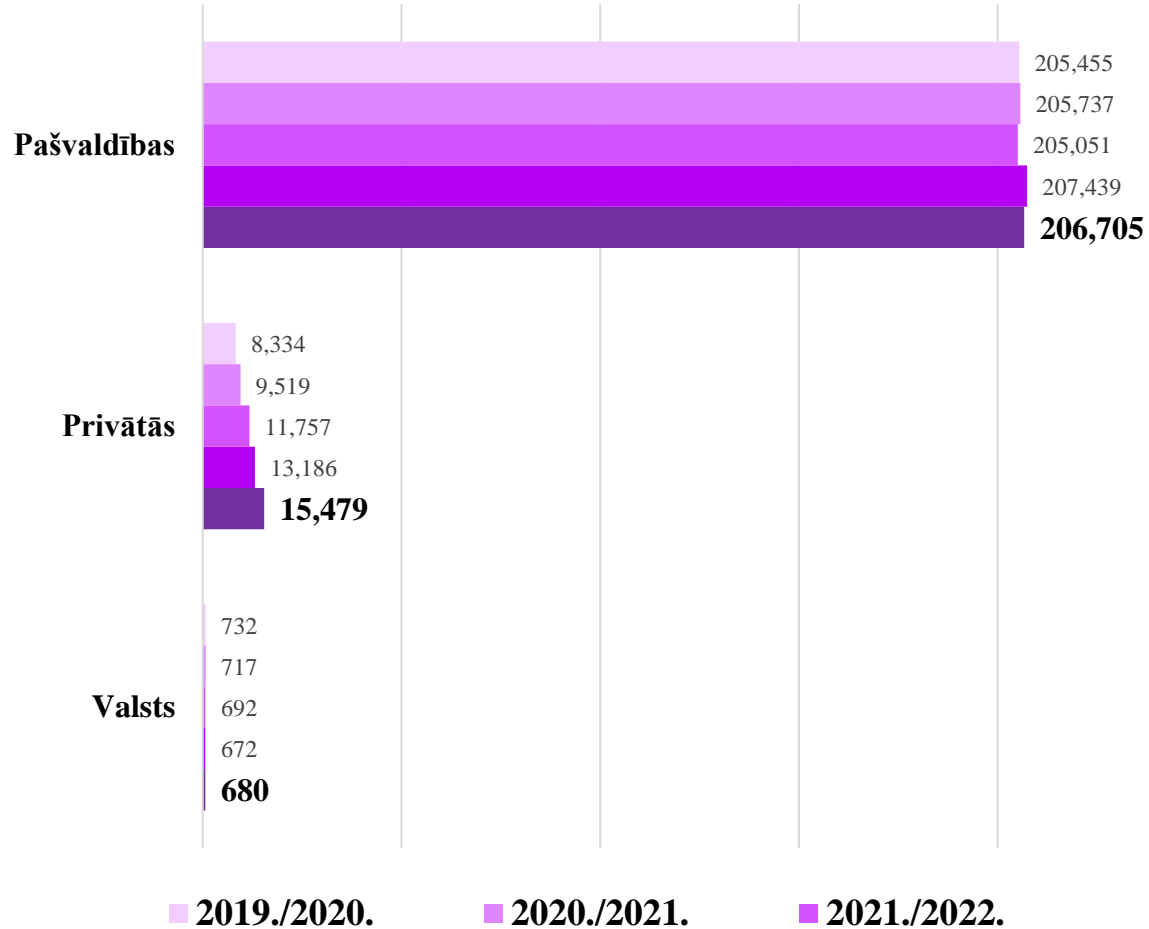
* VIIS operatīvie dati uz 01.09.2023

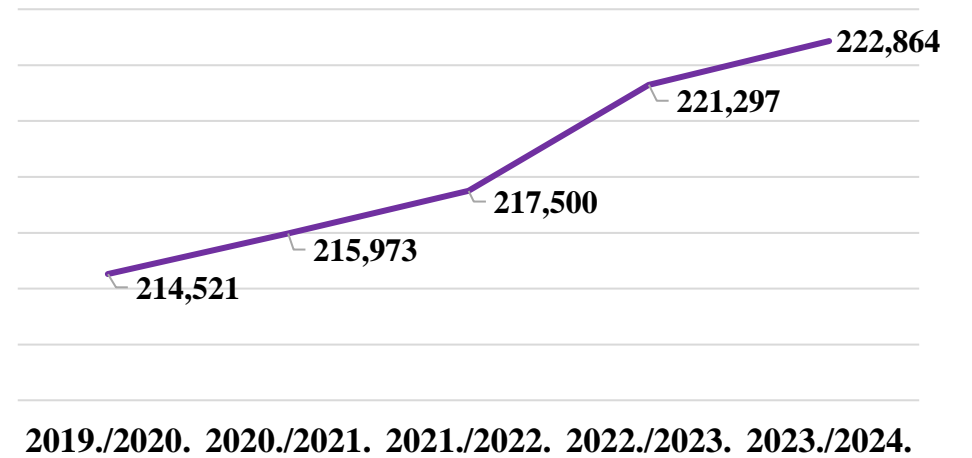
Izglītības un zinātnes
ministrija

Izglītojamo skaits vispārējā izglītībā 1.-12.klasēs Latvijā

Izglītojamo skaits 1.-12.klasēs

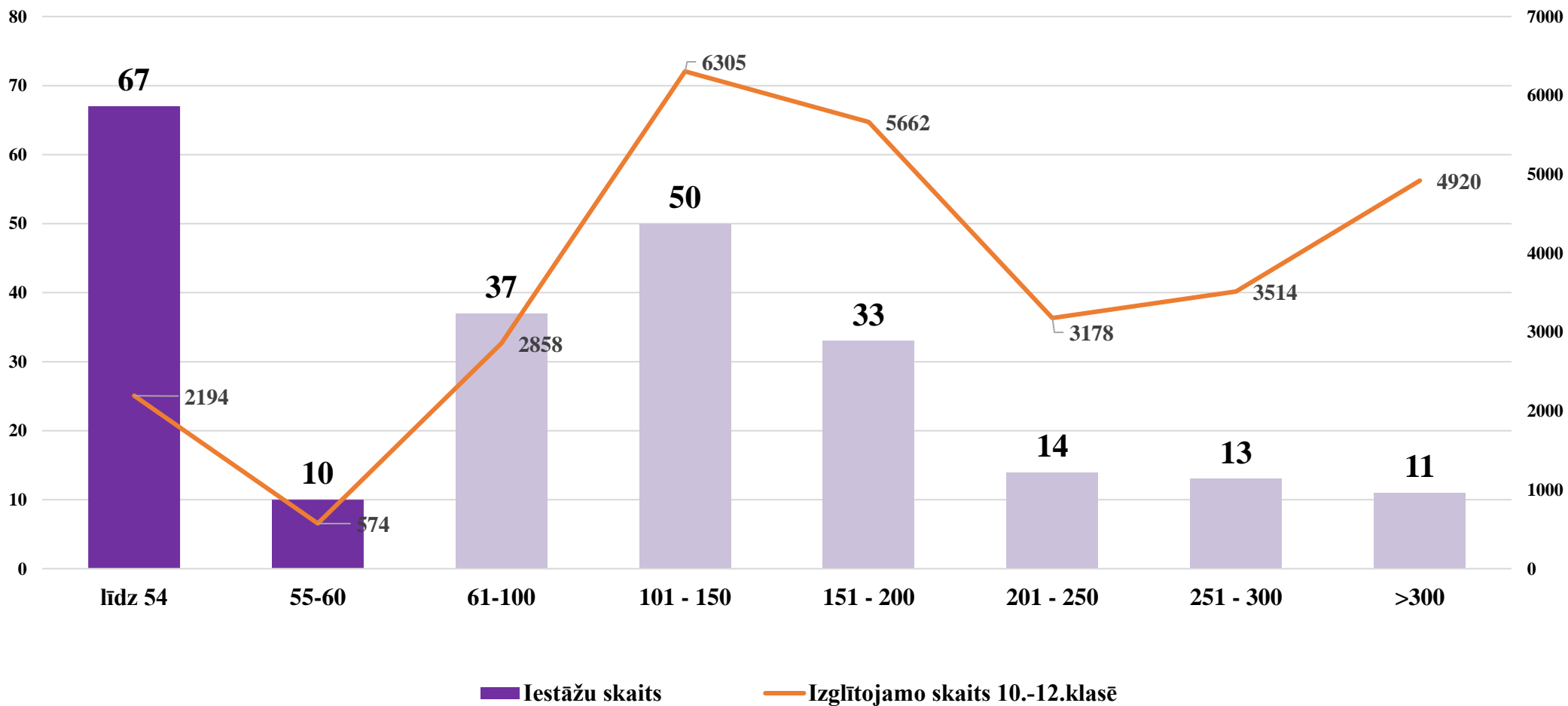
Izglītojamo skaits 1.-12.klasēs

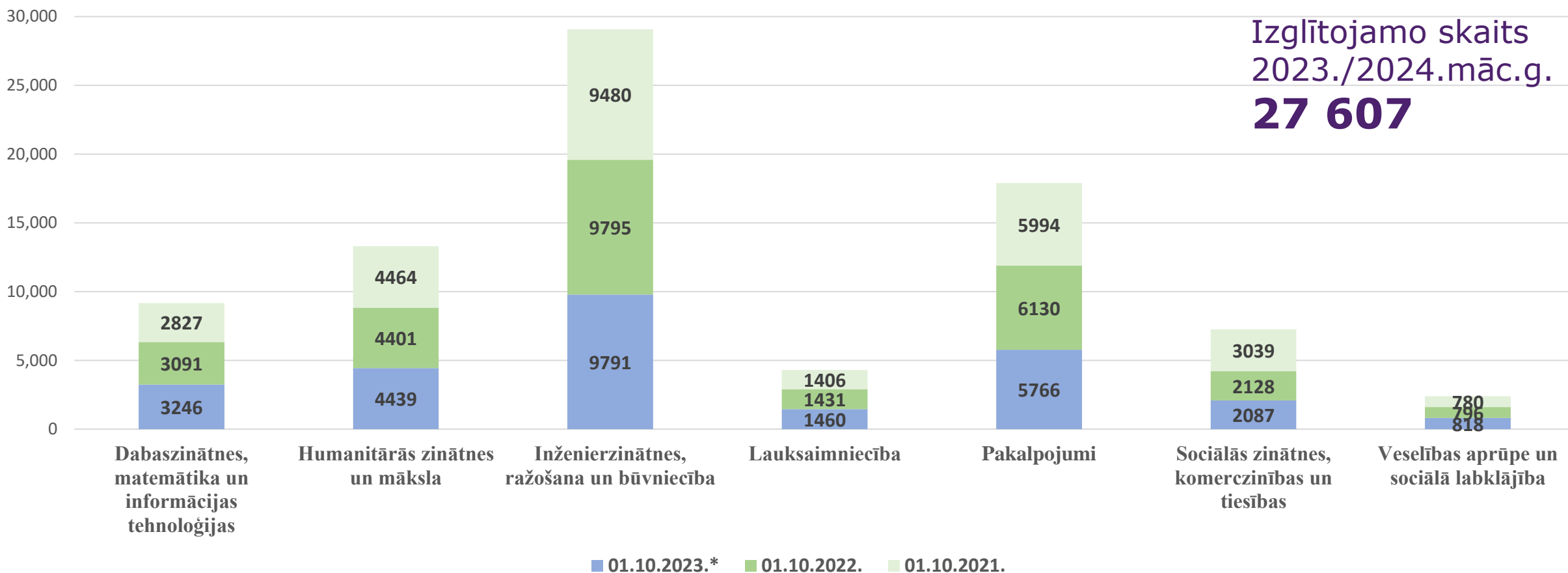
Izglītības un zinātnes
ministrija

Izglītojamo skaits pašvaldību dibinātajās vidējās vispārējās izglītības iestādēs 2023./2024.māc.g.

Izglītojamo skaita dinamika profesionālās izglītības programmās sadalījumā pēc izglītības tematiskās grupas

Izglītojamo skaits no 2021./2022. - 2023./2024. m.g.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitāti Latvijā būtiskie ietekmējošie faktori: kvalitātes vērtēšanā un uzraudzības procesā iegūtie dati un informācija

Dati un informācija, kas iegūti izglītības iestāžu akreditācijās, izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanā un izglītības iestāžu apmeklējumos no 2020. līdz 2024.gadam

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitāti Latvijā būtiski ietekmējošie faktori: kvalitātes vērtēšanā un uzraudzības procesā iegūtie rezultāti

2021.gads

01

Pārvaldības kvalitāte jeb **izglītības iestāžu vadītāju profesionalitāte**

02

Pieejamais finansējums no valsts un dibinātāja izglītības iestādes darbībai, aktuālo pārmaiņu ieviešanai un izglītības programmu kvalitatīvai īstenošanai

03

Sadarbības kvalitāte ar izglītojamo **vecākiem**, tajā izmantotās formas un veidi

04

Izglītības programmu īstenošanā pieejamais **profesionālais atbalsts izglītības iestādei un izglītības iestādē**

05

Pedagogu profesionalitāte, **prasme un iespējas pielāgot mācības izglītojamo spējām un vajadzībām** jeb mācību darba diferenciacija, individualizācija un personalizācija

06

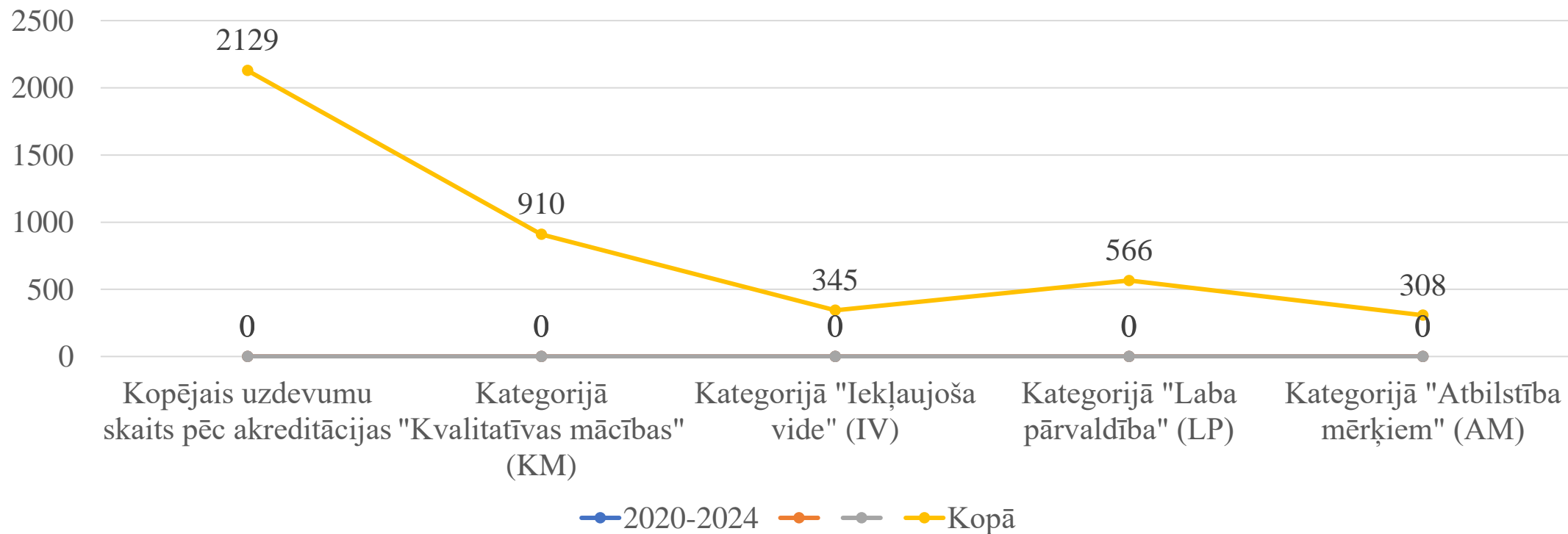
Mācīšanās organizācijā pamatprincipu iedzīvināšana izglītības iestādē, īpašu uzmanību pievēršot **izglītojamo personības izaugsmes jautājumiem**

Izglītības kvalitāte Latvijā: izglītības iestāžu skaita statistiskā analīze un ar to saistītie secinājumi un ietekme uz izglītības kvalitāti

4. Izglītības kvalitātes kontekstā lielākais atbalsts izglītības iestādēm ir nepieciešams iekļaujošas izglītības un individualizēta atbalsta nodrošināšanā un «skola kā mācīšanās organizācijā» pieejas ieviešanā izglītības darbā. Kompetenču pieejas ieviešanas kontekstā lielākais atbalsts ir nepieciešams visa veida pieejamo mācību materiālu izveidei, pedagogu atbalsta sistēmai un pilnveidotās vērtēšanas pieejas ieviešanai 2024./2025.māc.g.
5. Izglītības kvalitāti arvien nozīmīgāk ietekmē pašvaldību īstenotā izglītības politika jeb notiek jau ilgākā laika posmā valsts līmenī īstenotā izglītības politikas decentralizācija. Izglītības politiku pašvaldības līmenī ietekmē pašvaldības izvēlētā pieeja - iekļaujošas izglītības vai segregējošas izglītības politikas veidošanā, kā arī atbalsta vai kontrolējošās funkcijas izmantošanā darbā ar izglītības iestādēm.
6. Var definēt 10 nozīmīgākos faktorus, kuri ietekmē izglītības kvalitāti Latvijā un 14 indikatorus jeb rezultatīvos rādītājus, kuriem ir vislielākā ietekme uz izglītības kvalitāti Latvijā. Vēl 2 indikatori šobrīd nav pieejami, bet to ietekme pieaug un ir nepieciešams domāt par to monitoringu tuvākajos gados.

Izglītības iestāžu akreditācijās un vadītāju profesionālās darbības novērtēšanā doto uzdevumu skaits un ietekme uz izglītības kvalitāti

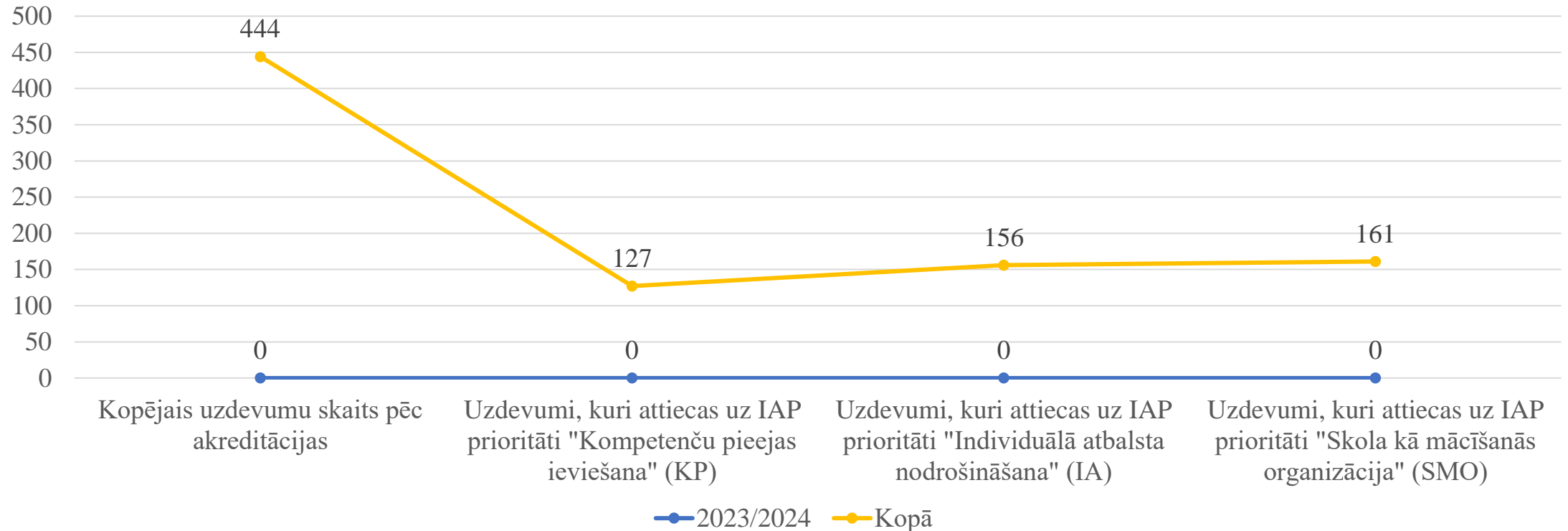
Uzdevumu skaits pa kategorijām
2020 - 2024

Izglītības iestāžu akreditācijās un vadītāju profesionālās darbības novērtēšanā doto uzdevumu skaits un ietekme uz izglītības kvalitāti

Uzdevumu skaits 2023./2024.māc.g. atbilstoši
IAP 2021.-2027.gadam

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

2024.gads

Izglītības kvalitāti Latvijā būtiski ietekmējošie faktori

01

Pārvaldības kvalitāte jeb **izglītības iestāžu vadītāju profesionalitāte**

02

Pieejamais finansējums no valsts un dibinātāja izglītības iestādes darbībai, aktuālo pārmaiņu ieviešanai un izglītības programmu kvalitatīvai īstenošanai

03

Sadarbības kvalitāte ar izglītojamo **vecākiem**, tajā izmantotās formas un veidi

04

Izglītības programmu īstenošanā pieejamais **profesionālais atbalsts izglītības iestādei un izglītības iestādē**

05

Pedagogu profesionalitāte, prasme un iespējas pielāgot mācības izglītojamo spējām un vajadzībām

06

Pieejas «**skola kā mācīšanās organizācijā**» darbības pamatprincipu iedzīvināšana izglītības iestādē

07

Pašvaldības īstenotā **izglītības politika** – iekļaujoša vai segregējoša

08

Izglītības iestādes **mikroklimats, fiziskā un emocionālā drošība**, tostarp sociāli emocionālās kompetences attīstīšana un personības izaugsmi veicinošu izglītības programmu īstenošana

09

Izglītojamo sociālekonomiskie apstākļi ģimenē un vietējā kopienā

10

Risku vadība un iekšējās kvalitātes sistēmas kvalitāte izglītības iestādē

Kvalitātes vērtēšanā izmantotie indikatori / rezultatīvie rādītāji, kuriem ir būtiskākā ietekme uz izglītības kvalitāti Latvijā

Kompetences un sasniegumi

- Izglītojamo ikgadējo mācību sasniegumu gadā atbilstība valsts pārbaudes darbos iegūtajiem rezultātiem.
- Izglītojamo skaits ar % augstiem (7 balles un augstāk) un zemiem mācību sasniegumiem gadā (vismaz viens vai vairāki vērtējumi, kuri ir mazāki par 3 ballēm vai ekvivalents cita veida vērtēšanas pieejai).

Izglītības turpināšana un nodarbinātība

- Absolventu izglītības turpināšanas statistiskie rādītāji un to sasaiste ar izglītības turpināšanu 1-2 gadus pēc absolvēšanas.

Vienlīdzība un iekļaušana

- Izglītojamo kavējumi mācību gadā, tostarp neattaisnotie kavējumi.
- Ilgstošas pedagogu vakances (1 mēnesi un ilgāk).
- **Izglītojamo sociālekonomiskie apstākļi un to ietekme uz izglītojamo sasniegtajiem rezultātiem.**

Mācīšana un mācīšanās

- Izglītības iestādes izveidotā sistēma datu ieguvei par mācīšanas un mācīšanās kvalitāti un tās pilnveidi.
- Mācību darba diferenciacija, individualizācija un personalizācija (mācību stundu vērošanas rezultāti).

Pedagogu profesionālā kapacitāte

- Pedagogiem sniegtais un saņemtais atbalsts profesionālajai pilnveidei (ieguldījumi, mācību apjoms izglītības iestādē atbilstoši plānotajām prioritātēm, mācību veids, ieviešanas efektivitāte).

Izglītības programmas īstenošana

- Saskaņota pedagoģiskā darbība izglītības programmu īstenošanā (izglītības programmu saskaņota plānošana, pielāgošana izglītojamo vajadzībām, atbalsta personāla iesaiste, datu analītika izglītības programmas īstenošanas kvalitātei, interešu izglītības piedāvājums u.tml.)

Pieejamība

- Atbalsta personāla pakalpojumu pieejamība un sniegtais pakalpojumu skaits izglītības iestādē.

Drošība un psiholoģiskā labklājība

- Izglītības iestādes mikroklimats, fiziskā un emocionālā drošība, tostarp sociāli emocionālās kompetences attīstīšana un personības izaugsmi sekmējošu programmu pieejamība.

Infrastruktūra un resursi

- Izglītības iestādei pieejamo materiāltehnisko resursu daudzums un to kvalitāte izglītības programmas sekmīgai īstenošanai, tostarp digitālo resursu daudzums un izmantošanas efektivitāte.

Kvalitātes vērtēšanā izmantotie indikatori / rezultatīvie rādītāji, kuriem ir būtiskākā ietekme uz izglītības kvalitāti Latvijā

Atbalsts un sadarbība

Vadītāja prasme virzīt iestādes darbu atbilstoši “skolas kā mācīšanās organizācija” darbības pamatprincipiem un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes rādītāji.

Vadītāja profesionālā darbība

Izglītības iestādes akreditācijā saņemtais vērtējumu “ļoti labi” un “jāpilnveido” skaits elementu jeb kritēriju un rezultatīvo rādītāju līmenī.

Administratīvā efektivitāte

Kvalitātes un risku profesionāla vadība un ar to saistītā datu pratība. (kvalitātes mērķi, risku identificēšanas sistēmas kvalitatīva pārvaldība)

Izglītības kvalitāte Latvijā: izglītības iestāžu skaita statistiskā analīze un ar to saistītie secinājumi un ietekme uz izglītības kvalitāti

1. Izglītības sistēmā Latvijā pakāpeniski proporcionāli izglītojamo skaitam samazinās pašvaldību dibināto izglītības iestāžu skaits.
2. Izglītības sistēmā palielinās privāto izglītības iestāžu un tajās esošo izglītojamo skaits un ietekme uz izglītības kvalitāti, tostarp eksaminācijā.
3. Privāto izglītības iestāžu būtiskākā ietekme uz kvalitāti ir:
 - neformālajā izglītībā (89% izglītības iestāžu)
 - profesionālajā tālākizglītībā / pieaugušo neformālajā izglītībā (96% profesionālās tālākizglītības centri)
 - profesionālās ievirzes izglītībā sportā (33% izglītības iestādes)
 - pirmsskolas izglītībā vispārējā izglītībā (23% izglītības iestādes)
 - tālmācībā vispārējā izglītībā (100% tālmācības izglītības iestādes)

Izglītības kvalitāte Latvijā: izglītības iestāžu skaita statistiskā analīze un ar to saistītie secinājumi un ietekme uz izglītības kvalitāti

4. Izglītības kvalitātes kontekstā lielākais atbalsts izglītības iestādēm ir nepieciešams iekļaujošas izglītības un individualizēta atbalsta nodrošināšanā un «skola kā mācīšanās organizācijā» pieejas ieviešanā izglītības darbā. Kompetenču pieejas ieviešanas kontekstā lielākais atbalsts ir nepieciešams visa veida pieejamo mācību materiālu izveidei, pedagogu atbalsta sistēmai un pilnveidotās vērtēšanas pieejas ieviešanai 2024./2025.māc.g.
5. Izglītības kvalitāti arvien nozīmīgāk ietekmē pašvaldību īstenotā izglītības politika jeb notiek jau ilgākā laika posmā valsts līmenī īstenotā izglītības politikas decentralizācija. Izglītības politiku pašvaldības līmenī ietekmē pašvaldības izvēlētā pieeja - iekļaujošas izglītības vai segregējošas izglītības politikas veidošanā, kā arī atbalsta vai kontrolējošās funkcijas izmantošanā darbā ar izglītības iestādēm.
6. Var definēt 10 nozīmīgākos faktorus, kuri ietekmē izglītības kvalitāti Latvijā un 14 indikatorus jeb rezultatīvos rādītājus, kuriem ir vislielākā ietekme uz izglītības kvalitāti Latvijā. Vēl 2 indikatori šobrīd nav pieejami, bet to ietekme pieaug un ir nepieciešams domāt par to monitoringu tuvākajos gados.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes valsts dienests

Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050.

Tālr.: +371 67222504, e-pasts: ikvd@ikvd.gov.lv

www.ikvd.gov.lv